

זיכרון של מר פרנאנד דרמון :
פרנאנד דרמון יליד 1926, מראשון לציון,
נולד להוריו דוד דרמון ושרה לבית כהן סולל,
בעיירה מדאה Médéa, שבצפון אלג'יריה.

בעיירה מדאה למדנו, בימי ראשון וחמישי, בתלמוד תורה שנקרא בפינו: מדרש.
בשאר הימים למדנו בבית הספר הצרפתי, הציבורי והחילוני.
בשנותינו הראשונות במדרש, למדנו לקרא ולכתוב בעברית, להתפלל
וגם את מקצועות הקודש, שאותם למדנו בשפה הצרפתית.
לא דיברנו עברית וגם לא הבנו, חוץ ממילים וביטויים שקשורים לתפילה ולמסורת.
בשנה אחת, בימים שבין פסח לחג השבועות, התבקשנו להגיע, פעם בשבוע,
לאחר הלימודים במדרש, לביתו של הרב יעקב שקרון ולהביא איתנו את הקרוב"ץ.
קרוב"ץ - "קול רינה וישועה באהלי צדיקים", הינו סידור מיוחד, בו מקובצים פיוטים,
מדרשים, מזמורים ופרשיות, שנאמרים במועדים מסויימים.
הקרוב"ץ שלנו היה יחודי לקהילות אלג'יריה.
היינו כ 30 תלמידים בגילאי בית ספר יסודי. אני הייתי בן תשע.
בקומת הקרקע של בית הרב, היה אולם די מרווח ובו התכנסנו כל ילדי המדרש.
בביתו של הרב התקיים לימוד מיוחד לקראת חג השבועות :
לימוד קריאת "המדרש על עשרת הדיברות" של הרב סעדיה גאון, מתוך הקרוב"ץ.
המטרה הייתה שאנו הילדים, נקרא בקול רם בבית הכנסת, את המדרש, בחג השבועות,
כפי שהיה תמיד, מקובל בקהילתנו.
כל אחד מהילדים קיבל על עצמו לקרא דיבר אחד עם המדרש שלו, בבית הכנסת בו
משפחתו התפללה.
עיקר הקושי היה השפה.
המדרש הזה, שנכתב באותיות עבריות מנוקדות, היה כולו בערבית, שפה אותה, אנו
התלמידים שגדלנו על טהרת הצרפתית, לא דיברנו ולא הבנו.
מה גם שהערבית של "המדרש על עשרת הדיברות" לא הייתה הערבית האלג'יראית
המקומית, אלא ערבית מאד ישנה, בת כמה מאות שנים, שהייתה בזמנו מדוברת
באזור המזרח התיכון.
אנו הילדים, התקשנו מאד להגות מילים בערבית והיינו צריכים להתאמץ מאד
ו"לשבור את השיניים" כדי ללמוד לקרא בקול את הטקסט של המדרש, בשפה הערבית.
במדאה היו 3 בתי כנסת : בית הכנסת הראשי שאותו ניהל הרב יעקב שקרון
ועוד שני בתי כנסת שנקראו על שם המשפחות שהקימו אותם :
בית כנסת "דרמון", אותו ניהל הרב תורגימן ובית כנסת "אלקיים",
אותו ניהל הרב לחיאני.
בהגיע חג השבועות, כל הנערים ידעו את תפקידם.
בכל בית כנסת התפללו עשרה נערים ובהגיע זמן קריאת המדרש, הם עלו לתיבה,
כל אחד בתורו, וקראו בקול רם, את חלקם, במדרש על עשרת הדיברות, בשפת המקור
בו נכתב המדרש, ממש כמו שקראו הילדים בדורות שלפניהם, במשך מאות שנים.

מצורפים בהמשך:

1. עמודים ראשונים של המדרש, בשפת המקור הערבית.
2. הקרוב"ץ של משפחת דרמון, שנדפס בשנת 1864.
3. בית הכנסת הראשי במדאה.
4. ביתו של הרב יעקב שקרון.
5. פרנאנד דרמון בילדותו.

ולא תחמוד נות בית לרוע. ומחמדיו וכליו הנצרות: אפי משפיל ותצליח ותהיה. פרכה לך ושלום פנהרות:

**עשרת הדברות כאלערכי לרכינו
סעדיה גאון זצ"ל**

האולי אל בלמאת חין קרנו מן בידעין רב לעאלמין
 בעיות מותרת. בזליל ירעאד מושתרסע.
 ונאר וקריב מותרת. ונמאם וברק מנשלמא אל
 טלאיבא אהקירות ואסמאיות ארתערת ואל ארין
 ארתעשת ואל אנכאל אנתקלת. ואמון אלכחאר
 אנמכנת ואל אנדר אנכרת. ואסמש ואל קמר ואל
 פואפב וקפת. ואל כוציר אנהרסת. ואל וחוש ואל
 בהאיים אנכרסת. ישומן סבעא. סמאיות מנמכא
 בעיות תניגא מן אל מוצא. מקעום עלא סבעין
 לסאנא. פאנהו קאסר עלא גנת אנעים. מוגלכ כל
 ביהא טיבא. מחל אל מסד ואל עגבר ואל פאסור
 ועוד אמייב דרווא מועטרא סהורא. ופי אל הווא
 סאלעא מונהרא:

פסמע אל בלאם מן אל מדרא זערת תוהידא בלא
 הים ספתוב פי אתורה אעתיחה אסהירא:
 אול אכתרא פלאמנא. ופתח אסומנא ונטס לסוננא.
 אל ואנב עלניגא אן נסכהו ונמנדו לרננא.
 אלדא כלס אדוניא וקאל להא פון ספאנת ובאמרהו.
 אסהאיות אהבונת. וקאל ללא נשי פי ספא. פלא
 קאל

כאל עלא ד אנו ויסעד עליה אכלם אנו אל אייל
 ונאל אל אנו ילום אלה סווא יעוד פי אסמאיות
 סאפן. וקותי תרת אלמא ופי אלמא. אלא אלה
 אלדו אכהאיות בנו ישראל מן כל אימא. וסמיתום
 אולאיו ודמל יהום טבידאן עלא אנדר אסור
 ונמכרומם אלא סור סני. ועסיתום אשראיע
 ופעלתום עלא אל אטום. לראד אל ואנב עלניגא
 אן מנדו יספרו לרננא אלדו מן ארין טאער רננא
 ופן בית א עבודיא אפאנא. ופי וזעא א בדר גוס
 אעדאנה. ואלא סור סני רננא. ואלמן ואסלואן
 אפענא ופן נמי אל אטום אהפאנא וסחרר
 ונשדאיע פאננא:

אלה היא אלה אנאניגא אן יוד עלניגא סמחלגא
 אלת גרג. וקאד סניגא סמח אונעניגא במולדהו
 פי אלדו אבותיכם וספר עלעם פנים אלה פעמים.
 ויבדד איתם פאשר דפן לטם:

אל בלאם אל אולא גאנר חלי מן ענד רבא עלמין
 בארתם אל יכח ואלפין אהמן. יאצות אל חסין.
 ואל בלאם אל מובין. בשראיע ועאהוד ויימין. תאבת
 ללכנין ולבני אל בנין. ופי אעלא אסמאיות חגיל. ופן
 נאנב אסור. מן ענד א חנין א נסור. וסתורף תלם אנור
 פי דוחאן מחסור. בכלאם אן מנכדע. יצות אן לא
 ותמנע. ומול אן מותרפע. ברעד וסמנע ואל קסר אל
 וימע. ואל בלאם ארמיע. והיא תחום יחכול יא בנו

קרוב"ץ

ר"ח קול רנה וישועה באהלי צדיקים

שירות ותשכחות • מאחזיבו עולם אשר סעו למנוחות •
 לשבח כהם כמוערו פ' לאלסו הרוחות • כסוכע שמחות •
 להסיר מלב אהתית • גם לריכות שקלים וחבור פרה
 והחדש ר' שכתית • ושירו

רכנסו • למו ספורוס ראשון גם שני אשר קכלו
 עלוסס ק"ק ארג"ל יע"א משנים קדמוניות • עוד
 סוסיפו **שבח תורה** על הסוס
 שבעשו להס הכל כאשר כרפס מלפניס :

ואלס מוסיק על הראשיניס • **ברכת השבטים**
ושירת היס ועשר הרברות

חרנים עם לשין
 ערכי שנהגו לומר הקעניס בשכחות אליו • עם סדר
הקפות ליום שמחת תורס :

סוכת אל כיה הדפוס על ודי החחיס סנכודיס וסנכודיס
 כה"ר ככלוף ואברהם שבת וע"י סגבוד וסנכוד
אברהם בן
 כסעור אלכו ס"ו

פה ליוורנו יע"א

שנת **שלום ברכה וטובה** לפ"ק
 סיר הח' כמה"ר ישראל קושטא וחבריו הי"ו
 שקנו דפוס
 טשה ישועה טובי"אנא הי"ו
 מדפוסיס ומוכרו ספרוס

Fernand DARMON
 48, rue Michel-Ange
 75016 PARIS

פרנאנד דרמון (מימין) ואחיו, בילדותם

